Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 9. júna 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Spoločná poľnohospodárska politika — Integrovaný systém spravovania a kontroly určitých schém poskytovania pomoci — Nariadenie (ES) č. 1782/2003 — Režim jednotnej platby — Články 43 a 44 — Platobné nároky na plochu — Hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu — Trvalé pasienky — Vnútroštátna právna úprava, ktorá podmieňuje spôsobilosť získať podporu v prípade trvalých pasienkov, ktoré sú väčšie než kŕmne plochy pôvodne zohľadnené pri výpočte platobných nárokov, skutočnosťou, že sú využívané na vlastný chov dobytka v poľnohospodárskom podniku“

V spojených veciach C-333/15 a C-334/15,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) z 22. mája 2015 a doručené Súdnemu dvoru 6. júla 2015, ktoré súvisia s konaniami:

María del Pilar Planes Bresco

proti

Comunidad Autónoma de Aragón,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory D. Šváby, sudcovia J. Malenovský a M. Vilaras (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— španielska vláda, v zastúpení: A. Rubio González, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Guillem Carrau a H. Kranenborg, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 10. marca 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: španielčina.

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článkov 29, 43 a 44 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ, L 270, 2003, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 2012/2006 z 19. decembra 2006 (Ú. v. EÚ L 384, 2006, s. 8) (ďalej len „nariadenie č. 1782/2003“).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci dvoch sporov medzi pani Maríou del Pilar Planes Bresco, poľnohospodárkou, a Comunidad Autónoma de Aragón (Autonómne spoločenstvo Aragónsko, Španielsko) vo veci možností určenia plochy jej poľnohospodárskeho podniku, na ktorú možno poskytnúť jednotnú podporu na plochu upravenú nariadením č. 1782/2003 pre poľnohospodárske roky 2007 a 2008.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1782/2003

3 Odôvodnenie 4 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje:

„Majú stále pasienky kladný vplyv na životné prostredie, je vhodné prijať opatrenia podporujúce zachovanie súčasných stálych pastvín, aby sa zabránilo ich všeobecne rozšírenej premene na ornú pôdu.“

4 Odôvodnenie 24 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje:

„Zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva spoločenstva a rozvoj štandardov v oblasti kvality potravín a životného prostredia nevyhnutne spôsobujú pokles úradných cien poľnohospodárskych produktov a zvýšenie výrobných nákladov pre poľnohospodárske podniky v spoločenstve. Na dosiahnutie týchto cieľov a propagáciu udržateľného a viac tržne orientovaného poľnohospodárstva je potrebné prejsť od podpory produkcie k podpore výrobcov zavedením oddeleného systému podpory príjmov pre každý poľnohospodársky podnik. Hoci sa čiastky skutočne vyplatené poľnohospodárom nezmenia, oddeleniam sa výrazne zvýši účinnosť podpory príjmov. Je preto vhodné, aby jednotná platba na poľnohospodársky podnik závisela od dodržovania štandardov v oblasti životného prostredia, bezpečnosti potravín, zdravia zvierat a dobrého zaobchádzania so zvieratami, ako aj od udržovania poľnohospodárskeho podniku v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave.“

5 Článok 2 uvedeného nariadenia definuje pojmy „poľnohospodár“, „podnik“ a „poľnohospodárska činnosť“ takto:

„a) ‚poľnohospodár‘ je fyzická alebo právnická osoba alebo skupina fyzických alebo právnických osôb bez ohľadu na právne postavenie skupiny a jej členov podľa vnútroštátneho práva, ktorej podnik sa nachádza na území Spoločenstva, ako je vymedzené v článku 299 zmluvy, a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť;

b) ‚podnik‘ sú všetky výrobné jednotky spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu;

c) ‚poľnohospodárskou činnosťou' sa rozumie produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych produktov včítane zberu, dojenia, plemenárskej činnosti a chovu zvierat na poľnohospodársk[e] účely alebo udržovanie pôdy v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave podľa článku 5."

6 Článok 5 toho istého nariadenia stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby všetka poľnohospodárska pôda, a najmä pôda, ktorá sa už nevyužíva na účely produkcie, bola udržovaná v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave. Na základe rámca stanoveného v prílohe IV vymedzia členské štáty na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni minimálne požiadavky pre dobrý poľnohospodársky a environmentálny stav, pričom zohľadnia osobitné charakteristiky dotknutých oblastí…

2. Členské štáty dbajú na to, aby pôda užívaná ako trvalé pasienky v čase podania žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 zostala vyčlenená na toto použitie. …

Členský štát sa však môže v náležite odôvodnených prípadoch odchýliť od prvého pododseku pod podmienkou, že prijme opatrenie na zabránenie významnému zníženiu celkovej plochy trvalých pasienkov.

…"

7 Článok 29 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté prípadné zvláštne ustanovenia v jednom alebo druhom režime podpory, žiadna platba sa neuskutoční v prospech osôb, u ktorých sa zistí, že umelo vytvorili podmienky požadované na poskytnutie takých platieb a získali tak výhodu, ktorá nie je v súlade s cieľmi príslušného režimu podpory."

8 Článok 37 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Referenčná čiastka predstavuje trojročný priemer celkových čiastok platieb poskytnutých poľnohospodárovi podľa režimov podpory uvedených v prílohe VI, vypočítaná a upravená v súlade s prílohou VII, v každom kalendárnom roku referenčného obdobia podľa článku 38.

…"

9 Článok 38 toho istého nariadenia spresňuje, že „referenčné obdobie zahŕňa kalendárne roky 2000, 2001 a 2002".

10 Článok 43 nariadenia č. 1782/2003 nazvaný „Stanovenie platobných nárokov" uvádza:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 48, každý poľnohospodár má nárok na platbu na hektár, ktorý sa vypočíta vydelením referenčnej čiastky trojročným priemerom všetkých hektárov, na ktoré mu vznikol nárok, počas referenčného obdobia, na priame platby, ktorých zoznam je uvedený v prílohe VI.

Celkový počet platobných nárokov sa rovná uvedenému priemernému počtu hektárov.

…

2. Počet hektárov podľa odseku 1 taktiež zahrnuje:

…

b) všetky kŕmne plochy v referenčnom období.

3. Na účely odseku 2 bodu b) tohto článku sa ‚kŕmnou plochou' rozumie plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá bola v priebehu celého kalendárneho roku dostupná v súlade s článkom 5 nariadenia Komisie (ES) č. 2419/2001 pre chov zvierat, včítane plôch v spoločnom užívaní a plôch so zmiešanými kultúrami. Kŕmna plocha nezahŕňa:

— budovy, lesy, rybníky, cesty,

— plochy používané pre iné plodiny, pre ktoré možno poskytnúť podporu spoločenstva, pre trvalé kultúry či záhradnícke plodiny,

— plochy, na ktoré sa vzťahuje režim podpory pre poľnohospodárov produkujúcich niektoré plodiny na ornej pôde a ktoré sa využívajú v rámci režimu podpory pre sušená krmiva alebo ktoré sú predmetom vnútroštátneho programu vyňatie z produkcie alebo režimu vyňatie z produkcie spoločenstva.

4. Platobné nároky na hektár sa nemenia, ak nie je stanovené inak."

11 Článok 44 nariadenia č. 1782/2003 nazvaný „Použitie platobných nárokov" stanovuje:

„1. Každý platobný nárok viazaný na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, udeľuje právo na výplatu čiastky, ktorá je stanovená platobným nárokom.

2. ‚Hektárom, na ktorý možno poskytnúť podporu', sa rozumie akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda alebo stály pasienok, okrem plôch, na ktorých sú trvalé kultúry a lesy alebo ktoré sú vyčlenené na nepoľnohospodársku činnosť.

…

3. Poľnohospodár nahlási pozemky zodpovedajúce hektárom, na ktoré možno poskytnúť podporu, v súvislosti s každým platobným nárokom. Okrem prípadu vyššej moci alebo mimoriadnych okolností sú uvedené pozemky poľnohospodármi k dispozícii počas aspoň desiatich mesiacov, ktoré začnú plynúť odo dňa, ktorý stanoví členský štát, najskôr však 1. septembra kalendárneho roku, ktorý predchádza roku podania žiadosti o účasť v režim[e] jednotnej platby.

4. Členské štáty môžu v riadne odôvodnených prípadoch oprávniť poľnohospodárov na zmenu jeho prehlásení pod podmienkou, že dodrží počet hektárov odpovedajúci jeho platobným nárokom a podmienky stanovené na poskytnutie jednotnej platby na príslušnú plochu."

Nariadenia (ES) č. 795/2004 a 796/2004

12 Článok 2 písm. a) nariadenia Komisie (ES) č. 795/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú predpisy na vykonávanie schémy jednotných platieb ustanovenej v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 141, 2004, s. 1; Mim. vyd. 03/044, s. 226), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1974/2004 z 29. októbra 2004 (Ú. v. EÚ L 345, 2004, s. 85) (ďalej len „nariadenie č. 795/2004"), stanovuje:

„Na účely hlavy III nariadenia (ES) č. 1782/2003 a pre toto nariadenie sa použijú nasledovné definície:

a) ‚poľnohospodárska pôda' znamená celková výmera, ktorú zaberá orná pôda, trvalé pasienky a monokultúrné plodiny;"

13 Článok 2 písm. e) nariadenia č. 795/2004 spresňuje, že je potrebné chápať „trvalé pasienky“ ako trvalé pasienky v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 141, 2004, s. 18).

14 Článok 2 bod 2 nariadenia č. 796/2004 definuje „trvalý pasienok“ ako „pôdu využívanú na pestovanie tráv alebo iných bylinných krmovín (samovysiatych) alebo pestovaných (siatych), ktoré nie sú zahrnuté do rotácie podniku už päť alebo viac rokov“.

Španielske právo

15 Orden del Departamento de Agricultura y Alimentación del Gobierno de Aragón, por la que se establecen las medidas para la solicitud, tramitación y concesión de la ayuda desacoplada de régimen de pago único, las ayudas acopladas por superficie y por ganado para la campaña 2007/2008 (ano 2007), las medidas para declaración de otro tipo de superficies, las medidas para la solicitud de la indemnización compensatoria, las ayudas agroambientales y las medidas para la solicitud de las ayudas para la forestación de tierras agrícolas, para el año 2007 [vyhláška ministerstva poľnohospodárstva a výživy Autonómneho spoločenstva Aragónsko, ktorou sa na rok 2007 stanovujú opatrenia týkajúce sa žiadostí, prejednávania a poskytovania podpory neviazanej na režim jednotnej platby, podpory na plochu a na dobytok za roky 2007/2008 (rok 2007), opatrenia týkajúce sa vyhlásení ďalších druhov plôch, opatrenia týkajúce sa žiadostí o kompenzačné náhrady, agro-environmentálne podpory a opatrenia týkajúce sa žiadostí o pomoc pri zalesňovaní poľnohospodárskych pozemkov] z 24. januára 2007 (*Boletín Oficial de Aragón*, č. 13, z 31. januára 2007, s. 1310, ďalej len „vyhláška z 24. januára 2007“) v článku 13 ods. 1 stanovuje:

„Hektármi, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa rozumie:

a) akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda, chmeľnice, olivové háje alebo aj ako trvalé pasienky.

Na stále pasienky je možné poskytnúť podporu poľnohospodárskym podnikom iba vtedy, ak boli započítané do kŕmnej plochy pre priznanie nároku na jednotnú platbu a to v maximálnej rozlohe, ktorá nepresahuje priemernú rozlohu kŕmnej plochy, ktorá bola zohľadnená pre priznanie nároku na jednotnú platbu. Na stále pasienky deklarované nad rámec toho, čo je uvedené v predchádzajúcom odseku, nebude možné poskytnúť podporu, keďže sa predpokladá, že príjemca umelo vytvoril podmienky na získanie takýchto platieb podľa ustanovenia článku 29 nariadenia (ES) č. 1782/2003.

…“

16 Článok 16 Orden del Departamento de Agricultura y Alimentación del Gobierno de Aragón, por la que se establecen las medidas para la solicitud, tramitación y concesión de la ayuda desacoplada de régimen de pago único, la solicitud de asignación de derechos de pago único con cargo a la reserva nacional, las ayudas acopladas por superficie y por ganado para la campaña 2008/2009 (rok 2008), las medidas para declaración de otro tipo de superficies, las medidas para la solicitud de la indemnización compensatoria, las ayudas agroambientales y las medidas para la solicitud de las ayudas para la forestación de tierras agrícolas, para el año 2008 [vyhláška ministerstva poľnohospodárstva a výživy Autonómneho spoločenstva Aragónsko, ktorou sa na rok 2008 stanovujú opatrenia týkajúce sa žiadostí, prejednávania a poskytovania podpory neviazanej na režim jednotnej platby, žiadosti o pridelenie nárokov na jednotnú platbu z vnútroštátnej rezervy, podpory na plochu a na dobytok za roky 2008/2009 (rok 2008), opatrenia týkajúce sa vyhlásení ďalších druhov plôch, opatrenia týkajúce sa žiadostí o kompenzačné náhrady, agro-environmentálne podpory a opatrenia týkajúce sa žiadostí

o pomoc pri zalesňovaní poľnohospodárskych pozemkov] z 24. januára 2008 (*Boletín Oficial de Aragón*, č. 12, z 30. januára 2008, s. 956), obsahuje ustanovenia zhodné s ustanoveniami článku 13 ods. 1 písm. a) vyhlášky z 24. januára 2007, ktoré sú doplnené posledným odsekom, ktorý uvádza:

„Predchádzajúci odsek sa neuplatní, ak poľnohospodár preukáže, že je v čase podania žiadosti majiteľom chovného podniku a že využíva deklarované stále pasienky na kŕmenie dobytka tohto podniku.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C-333/15

17 Dňa 30. apríla 2007 podala žalobkyňa vo veci samej žiadosť o jednotnú platbu na základe nariadenia č. 1782/2003, pričom v tejto žiadosti deklarovala 48,47 hektárov ako „hektáre, na ktoré možno poskytnúť bežnú podporu“.

18 Rozhodnutím z 11. júna 2007 minister poľnohospodárstva Autonómneho spoločenstva Aragónsko však znížil výmeru plôch deklarovaných žalobkyňou vo veci samej na 28,70 hektárov z dôvodu, že „stále pasienky rozlohou presahujú kŕmne plochy“. Zo 63,48 platobných nárokov, ktorými žalobkyňa vo veci samej disponovala, bolo 34,78 vylúčených, pretože boli považované za „nevyužívané“.

19 Dňa 26. júna 2009 minister poľnohospodárstva Autonómneho spoločenstva Aragónsko zamietol opravný prostriedok podaný žalobkyňou vo veci samej proti tomuto rozhodnutiu, pričom konštatoval, že sa na jej žiadosť uplatní článok 13 vyhlášky z 24. januára 2007.

20 Rozsudkom z 13. marca 2013 Tribunal Superior de Justicia de Aragón (Najvyšší súd Aragónska, Španielsko) zamietol žalobu podanú žalobkyňou vo veci samej proti rozhodnutiu z 26. júna 2009, domnievajúc sa, že vyhláška z 24. januára 2007 uplatnená ministrom poľnohospodárstva Autonómneho spoločenstva Aragónsko je úplne v súlade s právom Únie.

Vec C-334/15

21 Dňa 22. apríla 2008 podala žalobkyňa vo veci samej opätovne žiadosť o jednotnú platbu na základe nariadenia č. 1782/2003, v ktorej deklarovala 63,48 hektárov ako „hektáre, na ktoré možno poskytnúť bežnú podporu“.

22 Rozhodnutím z 25. novembra 2008 minister poľnohospodárstva Autonómneho spoločenstva Aragónsko opätovne znížil výmeru plôch deklarovaných žalobkyňou vo veci samej na 29,01 hektárov z dôvodu, že „trvalé pasienky rozlohou presahujú kŕmne plochy“. Zo 63,48 platobných nárokov, ktorými žalobkyňa vo veci samej disponovala, bolo 34,47 vylúčených, pretože boli považované za „nevyužívané“.

23 Dňa 2. marca 2010 minister poľnohospodárstva Autonómneho spoločenstva Aragónsko zamietol opravný prostriedok podaný žalobkyňou vo veci samej proti uvedenému rozhodnutiu, pričom konštatoval, že sa na jej žiadosť uplatní článok 13 vyhlášky z 24. januára 2007.

24 Rozsudkom z 5. apríla 2013 Tribunal Superior de Justicia de Aragón (Najvyšší súd Aragónska) zamietol žalobu podanú žalobkyňou vo veci samej proti rozhodnutiu z 2. marca 2010, domnievajúc sa, že vyhláška z 24. januára 2007 uplatnená ministrom poľnohospodárstva Autonómneho spoločenstva Aragónsko je úplne v súlade s právom Únie.

Prejudiciálne otázky

25 Žalobkyňa vo veci samej podala voči rozsudkom Tribunal Superior de Justicia de Aragón (Najvyšší súd Aragónska) 13. marca a 5. apríla 2013 odvolania na Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), uvádzajúc najmä porušenie článku 44 nariadenia č. 1782/2003, ako aj nariadenia č. 795/2004. Najmä tvrdí, že tieto nariadenia vyžadujú, aby sa tak orná pôda, ako aj trvalé pasienky považovali za hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, bez uloženia akéhokoľvek obmedzenia, pričom z tejto kategórie sú vylúčené iba plochy, na ktorých sú trvalé kultúry a lesy alebo ktoré sú vyčlenené na nepoľnohospodársku činnosť. Správny orgán preto nemôže vylúčiť časť hektárov, ktoré deklaroval, z dôvodu, že predstavujú stále pasienky a vyhláška z 24. januára 2007 je teda v rozpore s nariadením č. 1782/2003, keďže zbavuje pojem „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“, jeho podstaty.

26 Za týchto okolností Tribunal Supremo (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky rovnakého znenia vo veciach C-333/15 a C-334/15:

„1.

Majú sa články 43 a 44 nariadenia č. 1782/2003 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vylučuje z pojmu hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, všetky plochy stálych pasienkov deklarované poľnohospodárom, ktoré presahujú plochy pôvodne zohľadnené pre určenie bežných nárokov, ktoré mu prislúchajú, a podmieňuje zahrnutie uvedených plôch, a teda nahradenie ornej pôdy pasienkami, tým, že pasienky sa musia efektívne využívať na chov dobytka v konkrétnom hospodárskom roku, pre ktorý sa žiada o priznanie nárokov na podporu?

V prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku:

2. Má sa článok 29 nariadenia č. 1782/2003, ktorý vylučuje z platieb vyplývajúcich z režimov podpory tie osoby, ‚u ktorých sa zistí, že umelo vytvorili podmienky požadované na poskytnutie takých platieb a získali tak výhodu, ktorá nie je v súlade s cieľmi príslušného režimu podpory‘, vykladať v tom zmysle, že nedovoľuje členským štátom prijať všeobecné právne predpisy, ktoré znižujú počet ‚hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu‘ (stále pasienky), na základe všeobecných objektívnych predpokladov, za ktorých sa vychádza z toho, že príjemcovia umelo vytvorili podmienky na získanie platieb, bez toho, aby sa konkrétnym spôsobom a vo vzťahu ku konkrétnemu poľnohospodárovi preukázalo vykonávanie jeho činnosti a jeho správanie?“

27 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 28. júla 2015 boli veci C-333/15 a C-334/15 spojené na spoločné konanie na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania a rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

28 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa nariadenie č. 1782/2003 má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v konaní vo veci samej, ktorá neumožňuje považovať za hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu v hospodárskom roku, plochy stálych pasienkov deklarované poľnohospodárom, ktoré presahujú plochy stálych pasienkov pôvodne zohľadnené pri určení výšky jeho platobných nárokov na hektár, s výnimkou prípadu, keď preukáže, že uvedené plochy sú efektívne využívané na vlastný chov dobytka v jeho vlastnom poľnohospodárskom podniku počas uvedeného hospodárskeho roka.

29 Je potrebné najskôr uviesť, že hoci bolo nariadenie č. 1782/2003 zrušené nariadením Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 30, 2009, s. 16), s prihliadnutím na čas, kedy nastali relevantné skutkové okolnosti, sa uplatnia ustanovenia nariadenia č. 1782/2003.

30 Ďalej je potrebné pripomenúť, že v zmysle nariadenia č. 1782/2003 má každý poľnohospodár každý rok, za predpokladu, že dodrží určité predpisy a podmienky týkajúce sa zodpovedného riadenia a dobrého poľnohospodárskeho a ekologického stavu a za predpokladu, že splní formality deklarácie, nárok na vyplatenie podpory na plochu, ktorej čiastka je určená platobným nároky za hektár, ktoré mu boli pridelené pri nadobudnutí účinnosti režimu zavedeného uvedeným nariadením.

31 V súlade s článkom 43 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 sú nároky na platbu na hektár každého poľnohospodára vypočítané vydelením referenčnej čiastky, čo je priemerná čiastka priamej podpory, ktorá mu bola poskytnutá počas referenčného obdobia troch rokov, teda v rokoch 2000 až 2002, priemerným počtom hektárov, ktoré mu zabezpečili tieto podpory počas toho istého obdobia, pričom celkový počet platobných nárokov sa rovná tomuto priemernému počtu hektárov. Článok 43 ods. 2 tohto nariadenia spresňuje, že všetky kŕmne plochy počas referenčného obdobia boli zahrnuté do výpočtu priemerného počtu hektárov zohľadnených pri výpočte platobných nárokov.

32 V súlade s článkom 44 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 každý platobný nárok viazaný na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu na plochu, udeľuje právo na výplatu čiastky, ktorá je stanovená platobným nárokom. Článok 44 ods. 2 tohto nariadenia stanovuje, že akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda alebo stály pasienok, okrem plôch, na ktorých sú trvalé kultúry a lesy alebo ktoré sú vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť, predstavuje hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu.

33 Preto, a ako tiež zdôraznila generálna advokátka v bode 25 svojich návrhoch, na to, aby na plochy deklarované poľnohospodárom na účely nadobudnutia podpory na plochu bolo možné poskytnúť podporu v zmysle uvedeného ustanovenia, musia byť splnené tri podmienky, a to po prvé musí ísť o poľnohospodársku plochu, po druhé musí byť súčasťou poľnohospodárskeho podniku uvedeného poľnohospodára a po tretie nesmú byť na nej trvalé kultúry alebo lesy ani nesmie byť vyčlenená na nepoľnohospodársku činnosť (pozri rozsudok z 2. júla 2015, Demmer, C-684/13, EU:C:2015:439, bod 54).

34 V tejto súvislosti po prvé článok 2 písm. a) nariadenia č. 795/2004 definuje „poľnohospodársku plochu“ ako celkovú výmeru, ktorú zaberá orná pôda, trvalé pasienky a monokultúrne plodiny. „Trvalé pasienky“ podľa článku 2 bodu 2 nariadenia č. 796/2004, na ktorý odkazuje článok 2 písm. e) nariadenia č. 795/2004, predstavujú pôdu využívanú na pestovanie tráv alebo iných bylinných krmovín (samovysiatych) alebo pestovaných (siatych), ktoré nie sú zahrnuté do rotácie podniku už päť alebo viac rokov.

35 Z týchto ustanovení vyplýva, že kvalifikácia pozemkov ako „trvalý pasienok“ a následne „poľnohospodárska pôda“ závisí od ich skutočného využívania a pozemok využívaný ako trvalý pasienok musí byť kvalifikovaný ako „poľnohospodárska pôda“ (rozsudok zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, bod 37).

36 Po druhé článok 2 písm. b) nariadenia č. 1782/2003 definuje pojem „poľnohospodársky podnik“ ako celok produkčných jednotiek spravovaných poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu, pričom článok 2 písm. a) tohto nariadenia chápe pojem „poľnohospodár“ ako fyzickú alebo právnickú osobu, ktorých poľnohospodársky podnik sa nachádza na území Únie a ktoré vykonávajú poľnohospodársku činnosť.

37 Súdny dvor už v tejto súvislosti rozhodol, že poľnohospodárske pozemky sú súčasťou poľnohospodárskeho podniku poľnohospodára, ak má tento právo spravovať ich na účely výkonu poľnohospodárskej činnosti, teda ak má tento poľnohospodár vo vzťahu k týmto pozemkom na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti k dispozícii dostatočnú nezávislosť (pozri rozsudky zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, body 58 a 62, ako aj z 2. júla 2015, Wree, C-422/13, EU:C:2015:438, bod 44, a Demmer, C-684/13, EU:C:2015:439, bod 58).

38 Je potrebné zdôrazniť, že v konaní vo veci samej nie je spochybňované, že hektáre, ktoré deklarovala žalobkyňa vo veci samej na účely získania podpory na plochu pre poľnohospodárske roky 2007 a 2008, sú súčasťou poľnohospodárskej pôdy jej podniku, ani že plochy deklarovaných trvalých pasienkov skutočne spadajú pod túto kvalifikácie. Vnútroštátnemu súdu v každom prípade prináleží, aby tieto skutočnosti overil.

39 Po tretie je potrebné zdôrazniť, že na jednej strane nariadenie č. 1782/2003, ako to vyplýva z bodu 33 tohto rozsudku, neviaže spôsobilosť plôch trvalých pasienkov poľnohospodárskeho podniku na účely získania podpory na plochu na podmienku, že zodpovedajú kŕmnym plochám pôvodne zohľadneným pri výpočte platobných nárokov uvedeného poľnohospodárskeho podniku.

40 Na druhej strane článok 2 písm. c) nariadenia č. 1782/2003 definuje pojem „poľnohospodárska činnosť“ ako činnosť, ktorá okrem iného spočíva v udržiavaní pôdy v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave, ako ich definuje článok 5 tohto nariadenia, pričom sa táto činnosť zohľadňuje rovnako ako produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych produktov včítane zberu, dojenia, plemenárskej činnosti a chovu zvierat na poľnohospodárskej účely.

41 Článok 5 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje, že na tento účel členské štáty dbajú o to, aby všetka poľnohospodárska pôda a najmä pôda, ktorá sa už nevyužíva na účely produkcie, bola udržovaná v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave. Článok 5 ods. 2 tohto nariadenia navyše stanovuje, že členské štáty dbajú na to, aby pôda užívaná ako trvalé pasienky v čase podania žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 zostala vyčlenená na toto použitie.

42 V tejto súvislosti nariadenie č. 796/2004 stanovuje rôzne povinnosti týkajúce sa udržiavania trvalých pasienkov, ktoré musia dodržiavať tak členské štáty, ako aj poľnohospodári. Článok 3 tohto nariadenia v tomto smere okrem iného stanovuje, že členské štáty musia na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni zabezpečiť dodržiavanie pomeru plochy trvalých pasienkov vo vzťahu k celkovej poľnohospodárskej pôde. Článok 4 tohto nariadenia dopĺňa, že pokiaľ sa zistí, že pomer sa znižuje na úkor trvalých pasinkov, príslušný členský štát zavedie pre poľnohospodárov povinnosť, že nemôžu meniť účel používania trvalých pasienkov bez predchádzajúceho povolenia.

43 Z toho vyplýva, že plochy trvalých pasienkov poľnohospodárskeho podniku sú plochami, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu, keďže sú súčasťou poľnohospodárskej plochy uvedeného podniku a, ako zdôrazňuje generálna advokátka v bode 30 svojich návrhov, ich udržiavanie v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave predstavuje samo osebe poľnohospodársku činnosť, pričom okolnosť, že trávy a iné bylinné krmoviny, na ktorých pestovanie sa majú v súlade s článkom 2 bodom 2 nariadenia č. 796/2004 uvedené plochy používať, sa nevyužívajú priamo na účely vlastného chovu v poľnohospodárskom podniku, nemá v tejto súvislosti relevantnosť.

44 Túto analýzu potvrdzujú aj ciele sledované nariadením č. 1782/2003 a úloha priznaná trvalým pasienkom v rámci realizácie týchto cieľov.

45 Jednak nariadenie č. 1782/2003 vo svojom odôvodnení 4 uvádza, že trvalé pasienky majú kladný vplyv na životné prostredie, že je vhodné prijať opatrenia podporujúce zachovanie súčasných stálych pastvín, aby sa zabránilo ich všeobecne rozšírenej premene na ornú pôdu.

46 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že ochrana životného prostredia, ktorá predstavuje jeden zo základných cieľov Únie, sa musí považovať za cieľ, ktorý je súčasťou spoločnej politiky v oblasti poľnohospodárstva (rozsudok zo 16. júla 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 29) a presnejšie, že je súčasťou cieľov režimu jednotnej platby (rozsudok zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, bod 39), ako vyplýva z odôvodnení 3, 21 a 24 nariadenia č. 1782/2003.

47 Okrem toho nariadenie č. 1782/2003, ako vyplýva z jeho odôvodnenia 24, predpokladá prechod od priamej podpory produkcie, ktorá dovtedy prevažovala, k podpore výrobcov zavedením oddeleného systému priamej podpory každého poľnohospodárskeho podniku, nezávislého na produkcii a vyplácanej priamo poľnohospodárom na doplnenie ich príjmov (pozri rozsudok z 5. februára 2015, Agrooikosystimata, C-498/13, EU:C:2015:61, bod 40).

48 Z toho vyplýva, že všetky plochy trvalých pasienkov, ktoré sú súčasťou poľnohospodárskej plochy poľnohospodárskeho podniku, sú plochami, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu v zmysle článku 44 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003, bez toho, aby tento nárok bol podmienený skutočnosťou, že uvedené plochy zodpovedajú kŕmnym plochám pôvodne zahrnutým do výpočtu priemerného počtu hektárov zohľadnených pri výpočte platobných nárokov alebo skutočnosťou, že plochy trvalých pasienkov prekračujúce uvedené kŕmne plochy sú efektívne využívané na účely vlastného chovu poľnohospodárskeho podniku, ak sú využívané na poľnohospodársku činnosť v zmysle tohto nariadenia, pričom overenie týchto skutočností prináleží vnútroštátneho súdu.

49 Na prvú prejudiciálnu otázku je preto potrebné odpovedať tak, že nariadenie č. 1782/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá neumožňuje považovať za hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu v hospodárskom roku, plochy stálych pasienkov deklarované poľnohospodárom, ktoré presahujú plochy stálych pasienkov pôvodne zohľadnené pri určení výšky jeho platobných nárokov na hektár, s výnimkou prípadu, keď tento poľnohospodár preukáže, že uvedené plochy sú efektívne využívané na vlastný chov dobytka v jeho vlastnom poľnohospodárskom podniku počas uvedeného hospodárskeho roka.

O druhej otázke

50 Vzhľadom na odpoveď danú na prvú prejudiciálnu otázku nie je potrebné zodpovedať na druhú otázku, ktorá bola položená iba pre prípad zápornej odpovede na prvú otázku.

O trovách

51 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 2012/2006 z 19. decembra 2006, sa má vykladať

v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá neumožňuje považovať za hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu na plochu v hospodárskom roku, plochy stálych pasienkov deklarované poľnohospodárom, ktoré presahujú plochy stálych pasienkov pôvodne zohľadnené pri určení výšky jeho platobných nárokov na hektár, s výnimkou prípadu, keď tento poľnohospodár preukáže, že uvedené plochy sú efektívne využívané na vlastný chov dobytka v jeho vlastnom poľnohospodárskom podniku počas uvedeného hospodárskeho roka.

Podpisy